

DATUM
2018-09-13
ERT DATUM
2018-05-16

DIARIENR
2018/51-35:2
ERT DIARIENR
Ju2018/02403/DOM

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över departementspromemorian ”Snabbare lagföring” (Ds 2018:9)

Utgångspunkter för Norrtälje tingsrätts yttrande

I likhet med vad som gällde för tingsrättens tidigare remissyttrande den 2 oktober 2017 över samma utredares departementspromemoria ”En snabbare lagföring – Försöksprojekt med ett snabbförfarande i brottmål” (Ds 2017:36) har genomgången även av denna promemoria skett med utgångspunkt i att tingsrätten främst har möjlighet att bedöma de delar av promemorian som särskilt berör domstolsförfarandet. Utifrån denna utgångspunkt tillstyrker Norrtälje tingsrätt i huvudsak också de förslag som utredaren denna gång lämnat. Tingsrätten vidhåller dock de synpunkter som lämnats i det tidigare remissyttrandet och vill även särskilt lyfta de frågor som framgår nedan.

3. Jourdomstolar

Tingsrätten ansluter sig till helt till utredarens bedömning att jourdomstolar inte bör införas samt att syftet med jourdomstolar, dvs. att uppnå en snabbare lagföring, kan uppnås på andra mer verksamhets- och kostnadseffektiva sätt. Det vore därför önskvärt att ytterligare resurser tillfördes domstolarnas ordinarie verksamhet i stället för att resurserna ödslas på en sådan lösning, särskilt som de påtagliga resursförstärkningar polisen fått och utlovats under senare tid kan förväntas generera allt fler mål vid domstolarna.

5.3.9 Snabbförfarande för unga lagöverträdare som en del av den pågående försöksverksamheten

Behov av en större översyn av ungdomsprocessen

Tingsrätten konstaterar att lagföringen av unga lagöverträdare idag ofta inte sker med den skyndsamhet som i dessa fall framstår som särskilt angelägen men att den utdragna handläggningstiden sällan är hänförlig till förhållanden som domstolarna råder över. Även om tingsrätten håller förhandling inom den tvåveckorsfrist som gäller efter att åtal väckts är det nämligen inte ovanligt att

DATUM
2018-09-13
ERT DATUM
2018-05-16

DIARIENR
2018/51-35:2
ERT DIARIENR
Ju2018/02403/DOM

åtal har väckts först ett halvår eller ännu senare efter att det påstådda brottet begicks. Inte sällan framställs vidare i dessa mål skadeståndsanspråk mot vårdnadshavare, vilka måste delges och handläggas, men som ändå ofta återkallas vid huvudförhandlingen då vårdnadshavarna inte bedöms ha fått skäligt rådrum att sätta sig in i saken och anlita ombud samt målsäganden inte önskar att skadeståndsanspråket avskiljs från brottmålet. Härtill kommer de mål i vilka åtal väcks under perioder, t.ex. sommarlovet, då det är särskilt svårt att delge kallelser med de som ska höras i målet, många gånger andra ungdomar. Mot bakgrund av den ofta utdragna handläggningstiden innan åtal har väckts åtgår oproportionerligt mycket resurser för att tvåveckorsfristen vid domstolarna ska kunna hållas. Tvåveckorsfristen framstår mot denna bakgrund inte som motiverad och det bör övervägas att åtminstone förlänga fristen till fyra veckor, vilket skulle ge större utrymme för domstolarna att planera sin verksamhet och använda sina resurser kostnadseffektivt.

Sammanfattningsvis ansluter sig tingsrätten i denna del under alla förhållanden till den slutsats utredaren redovisat innebärande att det skulle vara av värde att i framtiden genomföra en mer systematisk översyn och utvärdering av lagföringen av unga i stort.

6.2.1 Häktning på grund av risk för återfall vid mindre allvarlig brottslighet

Enligt tingsrättens mening är de skäl som åberopats till grund för att införa en ny häktningsgrund inte tillräckligt starka för att motivera att häktning ska kunna ske på grund av risk för återfall vid mindre allvarlig brottslighet. Inte heller är det önskvärt att olika regler ska gälla för inom vilken tid huvudförhandling ska hållas i häktade mål eftersom det finns en icke ringa risk att misstag kommer att ske. Sammantaget avstyrker tingsrätten alltså utredarens förslag i denna del. För det fall det anses påkallat att ytterligare brott ska vara häktningsgrundande bör istället övervägas att ändra straffskalan för dessa brott så att de även med dagens häktningsregler skulle kunna utgöra grund för häktning.

Under alla förhållanden framstår det som överflödigt att i den föreslagna bestämmelsen uttryckligen ange vikten av att proportionaliteten ska tas i beaktande när ett frihetsberövande övervägs enligt paragrafen eftersom ett sådant krav ändå, såsom utredaren också konstaterar, gäller vid alla typer av inskränkningar i en persons frihet.

8.2 Delgivning

Liksom utredaren är tingsrätten av den uppfattningen att det finns ett behov att ta ett större grepp om delgivningsfrågorna inom brottmålsprocessen. I det sammanhanget borde även övervägas om stämning i brottmål skulle kunna delges på andra sätt än vad som idag är möjligt i sådana fall där den tilltalade håller sig undan och häktning inte är motiverat.

DATUM
2018-09-13
ERT DATUM
2018-05-16

DIARIENR
2018/51-35:2
ERT DIARIENR
Ju2018/02403/DOM

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Anders Erlman efter samråd med rådmännen Ylva Myhrberg, Joanna Gerholm och Mikael Gulliksson.

Anders Erlman

Bilaga:

Tingsrättens remissyttrande den 2 oktober 2017 över departementspromemorian ”En snabbare lagföring – Försöksprojekt med ett snabbförfarande i brottmål” (Ds 2017:36)